

parteikomitees

☉ 4. septembril toimus TPI parteikomitee istung, kus arutluse all olid parteikomitee ja poliitkasvatustöö 1974/75. õ.-a. sügissemestri tööplaanid ning aruandluse ja valimise läbiviimine partei- ja ühiskondlikes organisatsioonides. Komitee kinnitas parteikomitee ja poliitkasvatustöö 1974/75. õ.-a. tööplaanid.

Esimene päev instituudis

* Olla esimese kursuse üliõpilane — see on väga meeldiv. Eriti veel pidulikult aualas, kus sinu kõrval istuvad samasugused õnnelikud inimesed nagu sinagi. Mõtted tulevikule, oma kohustustele. Kuid kergendustundega mõtted ka nendele möödunud kahele kuule, mis määrasid edaspidise saatuse. Võinuks võrrelda end remonti vajava autoga, mille edaspidine kulg sõltub remondist (minul muidugi õppimisest ja eksamitest). Mõtted tulevikule, kuid nende nappide teadmistega, mida momendil omad, võid siiski ainult unistada. Edaspidise määrab töö.

* Saabusin hommikul. Instituudi hooned nagu võrastasid mind (või mina neid?). Aulas oli kõik väga pidulik. Järgnes kohtumine erialaõpetajaga, kes mulle meeldis oma oskuse poolest panna tundma seda, mida üks noor tudeng tundma peab — aukartust, kohusetunnet.

Kodu on kaugel, kuid kui kunagi saan lõpetaja au osaliseks, tahaksin tingimata oma väikesel Jõgeval tööle asuda.

* Kõlas «Gaudeamus». Päeva pidulikkust tõstis üliõpilaspiletite ja õpimärkimike kätteandmine. See kõik rõhutas, et mind on tõesti tüüdiguslikuks üliõpilaseks vastu võetud. Kõik tegi vägagi mõtlikuks ja tõsiseks.

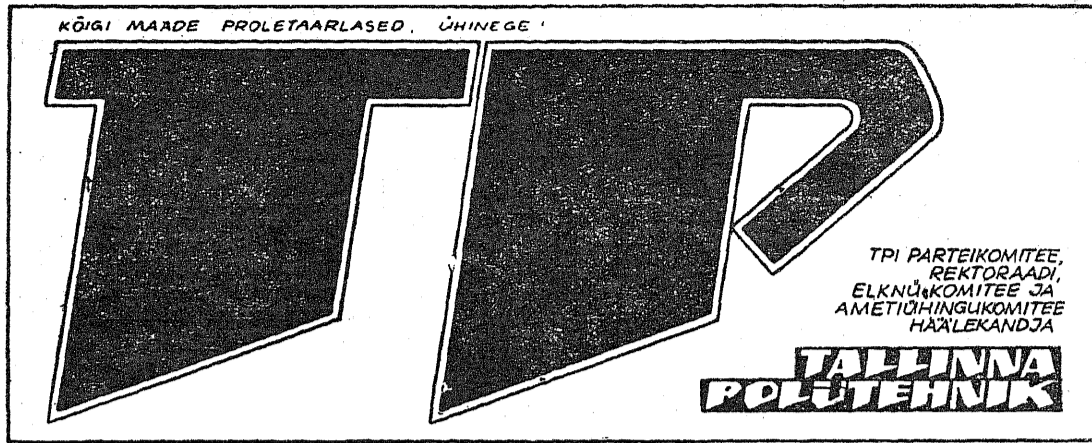
* Rühmajuhendajaks määrati meile dotsent Tivar. Mõne lausega oskas ta luua üksteisemõistmise ja sõbralikkuse õhkkonna.

* Hea on olla tudeng, kuid teatud raskusega mõtlen ma eelseisvale viiele aastale: kas suudan vastu pidada?

* Esimene päev oli küllalt ebataline. Kõik tundus uus ja kuidagi kaugel. Ei mäleta täpselt just, mida ma avaaktusel mõtlesin. Tundsin, et nüüd on mul uued kohustused ja et ma pean kindlasti viie aasta pärast samas saalis lõpuaktusel olema. Kindlasti saab siin raske olema, eriti kaks esimest aastat. Kuid mõte uuest miljööst, uutest sõpradest, uutest kohustustest, tegevusrohkest peletas hirmu raskuste ees.

* Nüüd olen siis üliõpilane. Enesetundel pole viga, ainult et natuke kõhe on. Seda arvatavasti sellepärast, et kõik on uus ja harjumatu. Loodan, et ajapikku saan sellest üle ja elan suurtööd miljöösse sisse.

Oma muljeid esimesest koolipäevast instituudis ütlesid välja ehitusteaduskonna esimese kursuse, rühmade E-14 ja E-15 üliõpilased Aivar Lepassaar, Arvo Pukk, Gunnar Allas, Toomas Koit, Ingrid Karisoo ja Mart Ilves.

Nr. 22 (752)

Neljapäeval, 12. septembril 1974

XXVI AASTAKAIK

Avatakse keelte rahvaülikool

Ühingu «Teadus» ja TPI keelte kateedri ühisel ettevõtmisel avatakse käesoleva aasta septembri viimasest nädalast TPI-s keelte rahvaülikool, mis on mõeldud üliõpilaste, õppejõudude ja teenistujate keeleoskuse tõstmiseks ja kirjandusliku ning filoloogilise silmaringi laiendamiseks.

Õppetöö toimub praktiliste tundidena 1–2 korda nädalas, lisaks on 2–3 keele üldteematist loengut semestris.

Õpetatavateks keelteks on eesti, vene, inglise, saksa, prantsuse, soome, rootsi, ungari, esperanto ja jaapani.

Õppemaks on 5 rubla semestris (1 kord nädalas) ja 10 rubla semestris (2 korda nädalas).

Informatsioon ja registreerimine õppejõududele ja teenistujatele õppeosakonnas (R. Kokkotal, tel. 538-351), üliõpilastele keelte kateedris IV korpuses ruumis 203 (sm. Hanzing, tel. 532-349).

RAHVAÜLIKOOLI JUHATUS.

Sulle, vastne üliõpilane!

Meie instituudi ametiühinguorganisatsioon ootab täiendust!

AMETIÜHING

- ☉ sisustab puhkust (puhkelaagrite, puhkekodude ja turismituusikud, ekskursioonid),
- ☉ hoolitseb tervise eest (sanatoorsed tuusikud, dieettoit soodustatud tingimustel),
- ☉ aitab majandusliku kitsikuse korral.

Seda kõike ja veel palju muud saad vaid siis, kui oled ametiühingu liige meie instituudis. Seepärast küsi kiiresti oma rühma a/ü.-organisatori käest a/ü.-liikme isiklik kaart ja täida see!

Need, kes on juba varem ametiühingu liikmeks astunud peavad ennast instituudi a/ü.-organisatsiooni arvele võtma. Seda saab teha oma teaduskonna a/ü.-laekuri juures.

JÜRI KURBA

TPI a/ü.-komitee aseesimees

KAHEKS NÄDALAKS KOLHOOSI

☉ Nii mindi teisipäeva, 3. septembri hommikul TPI eest. Kohale olid sõitnud paljude majandite bussid, et viia meie üliõpilasi maale koristustöödele. Kui möödunud teisipäevased minejad tagasi koolipinki tulevad, vahetavad neid välja kolmandad kursused — samuti üle 500.

Peeter Raukase foto.

ÄÄREMÄRKUSI EMAKEELE EKSA MITL

Esimese kursuse üliõpilastel on seljataga eksamiterohke ärev suvi, rida lahinguid, mis üsna tihti kujunesid üllaskeks katsumuseks.

Üks selliseid oli emakeele eksam arutlevat laadi kirjandina. Tänapäeva ühiskonnas peab igaüks oskama näha nähtuste põhjust ja seoseid, suutma seisukohta võtta ning oma arvamus avalikult kaitsta. Arutlusvõime on eeskätt teadusliku töö eeldus.

Tulevased insenerid pidid näitama, kas nad oskavad oma teadmistest ja mõtetest kujundada kindlateematist hea kompositsiooni ja sobiva liigendusega tervikut. Hindamisel arvestati kirjandi sisu, kompositsiooni, väljendust, õigekirja, interpretatsiooni ja välist külge.

Sisu juures võeti arvesse selle vastavust pealkirjale ning teema ammendatust. Meeldiv oli lugeda kirjandeid «Kuidas hinnata Goriot' isaarmastust?», «Mis on õnn?» («Fausti» põhjal), «Krööt ja Vargamäe». Balzacist kirjutati 36 tööd, neist 3 hinnati väga heaks.

(Jürg 2. lk.)

ARUANDED ja VALIMISED KOMSOMOLIS

Instituudi komsomolielus on saabunud tähtis etapp — aruande-valimiskoosolekute periood. Õpperühmade komsomoliorganisatsioonide aruande-valimiskoosolekud viiakse läbi 14. oktoobriks, teaduskondade komsomoliorganisatsioonide aruande-valimiskoosolekud (konverentsid) 20. oktoobriks.

Seoses sellega, et aruande-valimisperioodi läbiviimiseks antud aeg ei ole pikk, tuleb teaduskondade ja õpperühmade komsomolibüroodel kohe energiaga asuda koosolekute läbiviimisele. Kõrgendatud nõuded seab see, et samal ajavahemikul tuleb õpperühmade komsomoliorganisatsioonides teostada ka ÜLKNÜ koosseisu aastakontrolli ja vastu võtta uued leninliku arvestuse individuaalkohustused.

Alanud aastakontrolli tuleb õpperühmade komsomoliorganisatsioonide büroodel suhtuda eriti tõsiselt, sest selle andmed võetakse aluseks tuleval aastal algavale komsomolidokumentide vahetamisele.

Kevadel tegime kokkuvõtteid leninliku arvestuse neljanda etapi tulemustest, septembri-oktoobrikuus tuleb kõigil kommunistlikel noortel, kõigil üliõpilastel vastu võtta leninliku arvestuse järgmise etapi individuaalsed kohustused deviisil all «Viisaastakule lõõkfiin!».

Aruande-valimisperioodi ettevalmistamist arutati 4. septembril ELKNÜ TPI komitee koosolekul. Vastu võetud otsuses on öeldud, et aruande-valimisperioodil peavad kõik instituudi komsomoliorganisatsioonid kriitiliselt analüüsima organisatsiooni ja iga üksiku kommunistliku noore tööd, panust NLKP XXIV kongressi otsuste ja viisaastaku plaanide täitmisel.

Kõigil aruande-valimiskoosolekutel tuleb ära kuulata büroo aruanne. Tööst üliõpilaste kommunistlikul kasvatamisel ja selle edasise parandamisel, lähtudes ELKNÜ ja ÜLKNÜ XVII kongressi otsustest, kinnitada õpperühma komsomoliorganisatsiooni tööplaan 1974/1975. õppeaastaks, lähtudes ELKNÜ ja ÜLKNÜ XVII kongressi otsustest ja ülesannetest, mis esitas NLKP Keskkomitee peasekretär L. I. Brežnev oma sõnavõtte ÜLKNÜ XVII kongressil.

Eelseisvatel koosolekutel võetakse vastu uued leninliku arvestuse individuaalsed ja kollektiivsed kohustused, mis haaravad üliõpilaste kõiki tegevussfääre: õppetöö tulemusi, osavõttu teaduslikust tegevusest, õppedistsipliini, osavõttu ühiskondlik-politilisest tegevusest, kultuurmassilist tegevust instituudis ja väljaspool seda, sporti ja VTK normatiivide täitmist.

Aruande-valimisperioodi parimaks läbiviimiseks otsustas ELKNÜ TPI komitee, et igale õpperühmale kinnitatakse abiks teaduskonna komsomolibüroo liige või aktivist.

Aruande-valimisperioodi läbiviimine hästi organiseeritult, kõrgel ideelis-politilisel tasemel on instituudi komsomoliorganisatsiooni üheks tähtsamaks ülesandeks alanud õppesemestril.

TOOMAS MASING

ELKNÜ TPI komitee sekretär

KODULINN

Tallinn. Kellele kodulinn, kellele õpingutalinn, kellele töölinn. Tuttav oma majade ja tornidega, mis tervitavad kaugel tulijaid. 30 aastat vaba, sõjamüürinata linn.

30 aastat tagasi 22. septembril vabastasid Nõukogude armee väeosad Tallinna.

KALININ-74

Sel suvel töötasid EÜE rühmad mitte ainult meie vabariigis. Meie malevlased tegid tööd ka Vene NFSV-s, teistes sotsialismimaades. Väljasõitvatel — nii nimetatakse sageli väljaspool meie vabariiki töötavaid rühmi — on oma spetsiifika ja ka selliseid probleeme, millega Eesti NSV-s tööl viibinud üliõpilased kokku ei puutu.

Niisiis, Kalinin. Selles Tallinna sõpruslinnas, 179 kilomeetri kaugusel Moskvast, töötas EÜE rühm, komplekteeritud TPI-st, mitteametliku nimetusega KALEV.

Rühmas oli töö põhiline. Kalininis ehitati staadioni (kohalikku «Lužnikid»). Viis päeva nädalas töötati 10 tundi päevas, laupäeval kaheksa. Rühma meister — Saša Pevzner. Ehitajatöö polnud talle võõras — oli seda varem teinud. Kalininis püüti anda omalt poolt kõik, et täita plaani, anda oma panus komsomoli lookehitusse. Üliõpilased pahtid asfaldi, tegid ehitus-montaažitööd, betoneerisid. Palju muudki tuli teha. Pingeline töö kandis vilja. Plaan (45 tuhat rubla kapitaalmahutusi — mitte sugugi väike summa!) on ületatud, välja töötati 760 tundi inimese kohta. Iga rühma liige teenis 190 rubla ringis. See pole väga suur summa, arvestades, et sellest läks veel maha söögiraha, üle rubla päevas.

Kalinini linna komsomolikomites ja üliõpilasehitusmaleva kesksaabis anti rühma tööle hea hinnang, samuti vaba aja sisustamisele rühma liikmete poolt. Oblasti staap autasustas rühma aukirjaga lõõktöö eest, rühma aktivistid said aukirjad linna-komiteelt.

Nagu rääkisid rühma komandör Jüri Kats ja komissar Rutt Öunapuu, oli rühma elu organiseerimine küllalt keeruline ja vastutusrikas. «Me esindame Eesti NSV-d!» — seda deviisi tunti igal sammul. Tööpööst, selle järgi, kuidas rühm end töö juures ja mujal üleval pidas, kuidas käitus, otsustasid linna elanikud kogu Eesti üliõpilaskonna üle. Oli suur vastutus.

Rühma kultuurprogramm oli laialdane ja huvitav. Seda organiseeris linna komsomolikomitee esotsas esimese sekretäri seltsimees Karasjoviga. Rutt isegi kurtis, et liiga palju tehti rühma

TULIN LOOPEALSET LASNAMÄE MAANTEED,
JA AHNELT
SUUDLESID KODUMAA TUULED MU TOLMUSEID
JUUKSEID.
SÕJATEE VOORID, SÕDUREID, TANKIDE RAUDSEID
RAHNE.
MINUS ON MURDLAINED NAERU JA NAERUSEID
NUUKSEID.

NÄEN, MA NÄGIN SIND JÄLLE,
MU TALLINNI!
KAUNIS, KAUNEIM KUI MEREDE KANGASTUS
HABRAS —
TÕUSED NII ÖHTUSTE LAINETE SÜGISEHALLIST,
PEA KOHAL PILVEDE KUMMIS JA KULLASED NABRAD.

(DEBORA VAARANDI
«Tallinna lävi»
Kogust «Valik luuletusi»,
Tallinn, 1966).

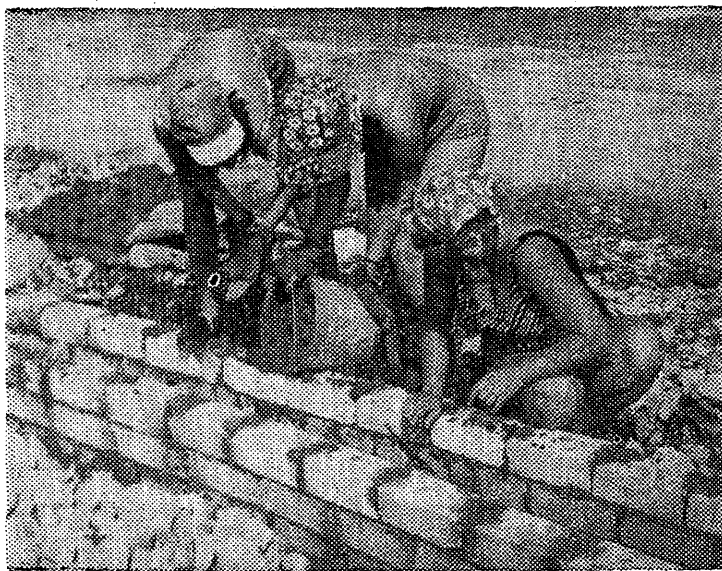
eest ära, ei olnud enam kohta oma initsiatiivi näitamiseks. Organiseeriti väga huvitavad ekskursioonid Novgorodi ja Moskvasse. Oli palju kohtumisi, uute sõprade leidmisi. Linnas töötas 13 rühma meie maa erinevatest kohtadest. Nagu rääkis linna komsomolikomitee orgsektori juhataja Aleksei Smirnov, tõi iga rühm linna kaasa oma rahvusliku koloriidi, oma laulud, mängud, tantsud. Eesti rühmas oli organiseeritud agitbrigad, mis esines edukalt Kalininis ettevõtetes. Seega, komandöri sõnade järgi täitis rühm peale oma tootmisülesande ka erinevast rahvusest üliõpilaste lähenemise, sõpruslinnade noorte vaheliste

kontaktide süvendamise ülesande.

Lõpuks veidi Kalinini rühma komandörist — Jüri Katsist, kes lõpetas tänava TPI majandus-teaduskonna. Arvan, et ütlen välja kogu rühma arvamuse: Jüri oli tõesti rühma eestvedaja. Teda jätkus kõikjale — objektile, appi komissarile ja meistrile. Tema energia ja töövoime üle võis ainult imestada.

Suvi on lõppenud. Jälle ollakse koolipingis. Kuid on jäänud hea mälestus — staadion Kalininis, oma kätega ehitatud, ja hästi veedetud suvi.

SERGEI KOSSITSENKO

◆ Kolm Kalinini rühmast: Svetlana Kuznetsova, Jelena Panni, Ivi Murel. Esimene neist (vasakult) rühmast TE-57, kaks teist TPI lõpetanud ehitusinsenerid.

ÄÄREMÄRKUSI EMAKEELE EKSAMILT

(Algus 1. lk.)

Toremaid ja asjatundlikke töid oli ka teemal «Eesti nõukogude filmikunstist mõeldes». Meelis-teemadeks osutusidki kirjanduslikud teemad.

Kahjuks leidis ka kahvatuid töid, mis ei pidanud silmas teema sõnastust ja sellest tulenevaid sisulisi nõudeid. Palju oli ümberjutustust («Meeldejäävaid õiguseotsijaid Ed. Vilde loomingu»), tegelaste karakteristikat («Rikkuse ja vaesuse probleem A. Hindi romaanis «Tuuline rand») ilma nimetatud probleemi käsitleseta.

Mida arvata teose tundmisest, kui loed: «Tammsaare loob oma 5-köitelises romaanis «Tõde ja õigus» reaalse pildi eesti talupoegade elust Venemaal... Kui Vargamäe peremees kaevab 2 talu piirimaile kraavi maa kuivendamiseks, siis hakkas Pearu vett paisutama, et kasvatada kalu.»

Või kuidas hinnata töö sisulist väärtu (setu)st? — «Majakovski sündis Gruusias. Rahvuselt on ta küll venelane. Kuna kõik grusiinlased tahavad luua midagi kordumatut, siis püüdis seda teha ka Majakovski. Ei tea, kas mängis siin oma osa talent või sünnikoht, aga Majakovski sai kuulsaks, paljud grusiinlased mitte.»

Üldteemadele kirjutatud kirjandite põhilisteks puudusteks oli laialivalgumus, saamatus teema avamisel, naiivsus. Arvatakse, et üldteema alla, olenemata selle sõnastusest, mahuvad kõik koolist ja elust saadud teadmised (ka üsna ähmased), tarvitseb ainult midagi kirja panna.

Mida arvata kirjutaja astro-noomia-alastest teadmistest või üldse silmaringist või väljendusoskusest: «On ju elatud sadu aastaid ilma kosmoseta ning keegi ei ole ka sellest puudust tundnud.»

Kas tunda kaasa autorile, kes kurdab: «Naise püha kohus on sünnitada. Mina pole naine ja ei saa seda teha.»

Hea kompositsiooni eelduseks on kirjandi kava, mida aga paljud eiravad. Kava puudumisest tulenevad põhilised vead: kirjandi põhi- ja alaosade ebaõige proportsioon, ülearune materjal, üksikasjade seotus.

Tihti häiris sõnastus. Iga keskkariduse saanud inimene peaks suutma oma mõtteid korrektselt väljendada, aga allpool toodud näited kõnelevad vastu-

pidisest. Halva sõnastuse varju jäid võib-olla nii mõnedki head mõtted ja kavatsused:

● Päärn ja nende suguvõsa pole kunagi mõisa ees lõsutanud.

● Margus armastas Tiinat, aga temaga koos metsa minna ei julgenud.

● Rahakultusest tulenes naise alaväärtuslik asend.

● Luuletuses «Nõukogude passist» saabus kirjanik lennukiväljale.

● Kuid õnne rahutus meie riigis kestab edasi. Viie aastaga jõuavad inimesed oma eesmärgini, mille poole on nad aastast aastalt roninud.

● Tammsaare ei püüa pere-mehi kokku viia, sest nad ise hoiduvad teineteisest eemale.

● Väljendades lugupidamist lugeja vastu, püstitas Majakovski värsiridadest ausamba.

● Õnne võib jaoitada suuruse ja sordi järgi.

● Arstid unistavad vähktõve taltsutamise.

● Opheliast saab isa tahtel luuraja.

● Mõnusalts võime vaba aega veeta ka restoranides ja klubides, sest meie õnn on neid ju meist.

Jne. jne.

Peale selle võis leida sõnade kordamist, samatüveliste sõnade ebaõiget kasutamist jne.

Oli väga raskeid õigekirja- ja interpretatsioonivigu (arud- lema, vaatata, üless, sotsjalism, vantaasia, millegistki, väljajõudes, kaas kodanik jne.).

Kõike eespool öeldut arvestades tuli nii mõnegi üliõpilaskandidaadi kirjand hinnata rahuldavaks, kuigi eelmised eksamid olid tehtud hindele «5».

«Kirjand asetab igakülgele kaalule õpilase tervikuna. Üht-aegu tuleb rakendada keeleoskust, elus kogutud, koolitundides või iseseisval lugemisel omandatud ja luua sellest tervik kindlat teemat silmas pidades. Seetõttu annab kirjand õpilase vaimse arengu tasemest usutavama ettekujutuse kui muud ülesanded. Asjata ei peeta kirjandit omandatud hariduse ja vaimse küpsuse usaldusväärseks mõõtjaks. Sellest tuleneb ka kirjandite osatähtsus õppetöös, kooli lõpetamisel ja kõrgematesse koolidesse sisseastumisel korraldatavate eksamite hulgas.» (Kirjandusõpetuse küsimusi III, Tallinn 1968).

ELSA TÖNISMANN

vastuvõtteksamite eesti keele ainekomisjoni esimees

10 kuud Otaniemis

Helsingi Kõrgem Tehnikakool on üks Soome 17-st ülikoolist ja instituudist, kus õpib 5 tuhat üliõpilast kogu Soome 60-st tuhandest kõrgema hariduse nõutajast. Alates 1966. aastast asuvad tehnikakooli kõik üheksa teaduskonda Helsingi lähedal Otaniemis.

Vastastikune informatsiooni- ja delegatsioonidevahetus seob juba mitu aastat meie instituudi komsomolikomiteed ja Helsingi Kõrgema Tehnikakooli üliõpilasi. Olemas on ka õppejõudude vahelised kontaktid. Suve keskel saabus Helsingi Kõrgema Tehnikakooli juurest 10-kuuliselt teaduslikult stažeerimiselt elektrisüsteemide kateedri dotsendi kt. MATI MELDORF. Uue õppeaasta algul rääkis ta oma Helsingis-viibimisest.

«Olen viimastel aastatel uurinud elektritarbimist ja elektrivõrkude koormust. Jätkasin sama Helsingis, kus töötasin elektrotehnika teoreetiliste aluste ja elektrimõõtmiste laboratooriumis. Laboratoorium pakkus uurimistööks vajaliku taseme ja tingimused. Oli vaja

teha palju mahukaid arvutusi, nendeks sain kasutada suurepärast arvutit «UNIVAC-1108». Laboratooriumi juhataja professor Erkki Voipio oli vajaduse korral nõuandjaks. Meie elektrisüsteemide kateeder oli enne minu kohalesõitu sealsete kolleegidele juba tuttav — aasta enne mind stažeeris samas kohas meie kateedri dotsent Mati Valdma.

Sain peale eelpoolnimetatud laboratooriumi tutvuda ka mitmete Soome suuremate elektrijaamadega, käia kohapeal vaatamas tänu energiasüsteemi «Imatran Voima» organiseeritud tutvumisreisidele. «Imatran Voima» on momendil Soomes juhtiv energiasüsteem, mille keskus asub Helsingis. Käisin Turus, Hämeenlinnas, Hango soojuselektrijaamas, samuti Loviisa aatomielektrijaama ehitusel, mis on Soome ja Nõukogude Liidu ühine ehitus. Reise väljapoole Helsingit oli võimalik teha ka organisatsiooni «Finland Alunni» ettevõtmisel. Viimane on Helsingis õppivate välismaa üliõpilaste (ja ka õppejõudude ning teadurite) organisatsioon.»

ÕIGE AEG ON ALATI

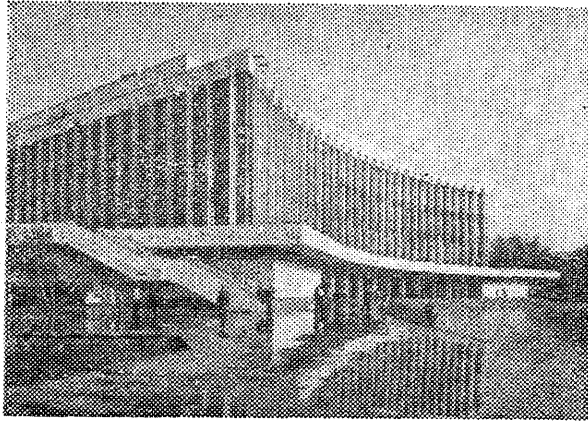
Mais sain Svetalt kirja. «Mäletad Kreštšatikut ja Sevšenko alleed ja Dnepri-äärset, kus sa aprilli algul vägisi lilli tahtsid leida? Oh-hoo, nüüd peaksid sa meie juures olema, kõik õitseb ja kõik on roheline, nüüd on Kiiev Kiiev ja ta ülistatud paplid au sees! Tule aga jälle, on õige aeg.»

Augusti lõpus õnnitles Volodja uue kooli- ja tööaasta puhul ning lisis: «Kiiev on ikka veel roheline. Ja mis tal viga siiski, kui tuleb sügisene kuld kollane?»

Polnud tal viga aprilli algulgi, kui Kiievi Polütehnilises Instituudis kolleegidel instituudi ajalehe toimetuses külas olin. Sveta on Svetlana Kamenskaja, KPI ajalehe kirjanduslik kaastööline, mõni aeg tagasi Kiievi Riiklikust Ülikoolist žurnalisti-diplomi saanud ja sellepärast (õpetamisest möödunud suhtes lühikesel ajal pärast, mõlen), ikka energiat ja särtsu ning trotsivaimugi täis. («Oh sa jutt», — oli ta küll ühel mu Kiievis-viibimise õhtul surmani väsinud, «see kirjasaatjate õppus vastu nii hilist õhtut paistab olevat väikese kasuteguriga. «Lapsed» (ta mõttes toimetuse juures tegutsevat pressiaktiivi) on ka päevast nii väsinud, näen, et nendemi jõuab vaid murdosa pakutavast. Ja pealegi — terve probleem: on olemas nõndanimetatud aktivistid (need, kes kõike teevad ja kel ometi kuskilt peab «kärisema»), ja teised, keda miski ei huvita, kõige vähem toimetusetöö. On ju?» Polnud mul talle tol õhtul miskit lohutavat lausuda. Tuttavad mured endalegi.

Volodja on Vladimir Itšinski, hariduselt insener ja insenerina ta praegu Kiievis töötabki. Hingelt aga igatseb vist ajalehetöö kanti, kooliajal oli Lvovi PI-s ajalehe toimetuse liige, on Ukraina NSV Ajakirjanike Liidu liige, õppimise ajal mitu korda Tallinnas praktikal olnud. Teab ja tunneb TPI-d.

Nemad ja kevadine Kiiev (liiga varakevadine!) olid mees, kui Tallinn võõrustas kiievlasi ja mujalt Ukrainast meile sõitnud 21.—29. juunini Ukraina NSV kirjanduse ja kunsti de-

© Kultuuripalee «Ukraina»

kaadil meie vabariigis. Oli hulk meeldivaid kohtumisi, nn. ametlikke ja kaugemaid, pealtvaataja ja esineja vahelisi (ansamblid «Mrija» ja «Smeritška», Bukoviina laulu- ja tantsuansambel), oli töö ja ameti poolest isiklikumaid. Viimastest jäi meelde äärmiselt sümpaatne paar — Ukraina NSV teeneline kunstnik viiuldaja Bogodar Kotorovič ja teda kitarril saatev Pjotr Poluhhin. Juba viiuli ja kitarril ühendus ise on õnnelik leid, mis Tallinnas Olevi saalis ka teenitud aplausi sai. Bogodar Kotorovič on teenelise kunstniku kohta väga noor ja ma kujutan ette, kui võrd hea kontakt on tal oma õpilastega Kiievi Riiklikus Konservatooriumis (ta viiuliklassis on seal 13 noort inimest). Kui küsisin, kummast ta rohkem peab, kas ise mängimisest või õpetamisest, ütles ta, et mõlemast, kuigi selle viimasega olevat vahel jah nii, et... «Teate, üliõpilased on imelik rahvas, kas pole? Tulevad teinekord lausa südaööli või helistavad koidu ajal ja on täiesti veendumud, et õppejõud on nende pärast vähemalt 23,5 tundi ööpäevas.» Praegu, septembris, on taas kooli algus ka Kiievi konservatooriumis, teenelisel kunstnikul algavad õppejõu kohustused ja nende kõrvalt Pjotr Poluhhiniga kontserdireis Läti ja Leedu NSV-sse. Kes sinnakanti lähemal ajal satub ja mainitud nimedega afiše näeb — soovitan väga kuulama minna!

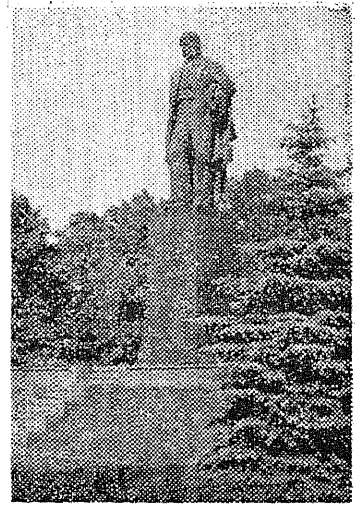
Juunikonterdid kandsid mõtet tagasi Kiievisse. Pisut harjumatusse avarusse, mida millegipärast tunnend ses linnas igal sammul (välja arvatud ehk Kreštšatik ise). Avarust on tunda Polütehnilise Instituudi hoonetekompleksis. Kõigepealt pisut ülesmärke tõusev kena park, mille sissekäigu juures seisab mälestussammas Suures Isamaasõjas hukkunud õppejõududele ja üliõpilastele. 1930. aastal valminud peahoone, selle kõrval ja taga hulk õppehooneid, ühiselamu.

© Kiievi kuldseid kuplid. Andrejev kirik — arhitektuuri-mälestis 18. sajandist.

1973. aasta detsembris tähistas KPI oma 75. juubelit. Seks puhuks ühes peahoone ruumis välja pandud näitus (kujunduselt eeskujulik ja informatsiooni mõttes peaaegu maksimaalne!) oli veel ülal ja pakkus rohkesti KPI tänast päeva puudutavaid arve, mis tõestasid, et KPI näol on tegemist tõesti suure ja edukas sõsarõppeasutusega. 75 aasta jooksul on tema seinte vahelt saanud diplomi 66 tuhat inseneri, praegu on instituudis 16 teaduskonda, õpetatakse 52 eriala. Instituudil on filiaaleid Tšernigovis, Vinnitsas, Žitomiris. Kokku on üle 200 laboratooriumi ja 40 õppekabineti. Õppe-ruumide üldpind 110 tuhat ruutmeetrit. Kiiresti kasvab aastast aastasse üliõpilaste arv. 1952. aastal — 6200, 1963. — 19 443, 1973. — 31 206, neist 418 välismaa üliõpilast ja aspiranti 42-st riigist. Koos üliõpilaste arvu kasvuga suureneb igal aastal ka väljalastavate inseneride arv — 1973. aastal oli see 4637.

1972/73. õppeaastal töötas KPI-s 1780 õppejõudu, neist 71 professorit ja teaduste doktorit, 787 dotsenti ja teaduste kandidaati. Instituudis töötab 125 kateedrit. Aukartust äratavalt suured arvud on need, mis käivad Kiievis kõrgemat tehnilist haridust nõudlejate kohta. Kogu Kiievi õpetajad — õppijad aga kokku? Lihtsameelsuses arvasin, et ühe käe sõrmedest jätkub kõigi kõrgemate koolide üleslugemiseks. Tegelikult piisab vaevalt kahest käest. Suurkoolide arv on 18 ja neis õpib kokku üle 140 tuhande üliõpilase. Suurim neist 18-st on Tarass Sevšenko nime kandev Kiievi Riiklik Ülikool (18 teaduskonda, 22 tuhat üliõpilast päevases osakonnas), mille 1842. aastal ehitatud hilisvene klassitsistlikus stiilis tumepunane peahoone lausa sunnib ennast märkama. Et Kiievis palju õppijaid, seda oli kogu aeg tunda. Sõitsin sageli kesklinnast metrooga polütehnilise poole ja eskalaatoril kippus mõni arves-

© Tarass Sevšenko mälestussammas.

tusele tormaja, lahtine raamat käes, pikali jooksma.

Isetegevus ja muu programm pole KPI-s soikus. KPI naiskooori oli meil viimati võimalus kuulda Tartus, Balti liiduvabariikide VI üliõpilaslauulupeol. Veel üks ettevõtmise paistis seal kangesti au sees olevat — isetegevuslik teater. Parajasti pidas ta oma 15. aastapäeva ja andis selle puhul terve nädala igal õhtul etendus instituudi aualas. Käisime seal Svetaga. Mina olin ette positiivselt meelestatud (on ju põnev näha seda, mida meil ei ole!) Mulje pärast kontserti oli hea. Meeldis väga pealehakkamine, mida lavalt saali kandus, hääled (süggavpuhtad tugevad hääled etenduse plaanitud muusikanumbrites!). Kuna aga programm oli algusest lõpuni omloominguline, lipsas kahte tundi vaimukuste seas muidugi ka kas päris igavat või keskpärast. Mängisid tudengid ja õppejõud, sest paljud olid oma teatri külge ilmselt kogu selleks 15-ks aastaks jäänud. Kadestusväärset tugev kollektiiv.

TU-ga on Kiievisse pisut üle tunni tee. Ja võib-olla polnud needki ülestähendused, ajendatuna hiljutistest kohtumistest Kiievis ja Tallinnas, lootusetult hiljaks jäänud. Kui on ühiseid mõtteid ja vastastikust mõistmist, on vist alati õige aeg.

HILLE OK

KITARRIKAJA

Meie aula, avanud 2. septembril kell 11 õppeaasta värskele üliõpilastele, avas vaid 6 tundi hiljem samas noortemuusika uue kontserthooaja. Publiku ette astusid «Virmalised», kes meid kevadel ka suvepuhkusele saatsid. Saalist õhkus suve värskendava energiavoo järelkaja — paljudel seljataga ju kirev malevaelu.

Ansambli suvetegevuseks oli aga anda kontserte üle vabariigi. Uudiseks seegi, et asuti laiali läinud «Mikronite» asemel mängima Kirovi-nim. kalurikolhoosi juurde. Et «Mikronid» tegelesid omaloominguga viimasel ajal vähe, pidid «Virmalised» kohanema suvepubliku muusikalise vastuvõtuvõimega — ei soovitud vana kombe järgi toetuda välismuusikale ning võita populaarsust seda odavat teed pidi. Polnud vaja eriti pikka otsustamist, et mõista leida oma koht eesti noortemuusikas. On meil ju lõbus holagrupp «Kukerpillid», aga kes viljeleb lihtsat lahedat rocki? Vastus: nüüd juba «Virmalised» ja vana hea rock taas Eestiski...

Küsimusele kust leiti aga nood vanad head ingliskeelsed rockid kostis grupi juht Toivo Kurmet, et isegi need sai endal tehtud. Jäi ainult üllatada, sest

ei meenunud küll ühtegi eesti helilooja haaravat lusti-rocki. Tõsi, pidevalt kostab juttu: oh, see on ju imelihtne paariduuri mäng. Aga ise seda õnnetut «paariduuri» kokku seada ei õnnestu nii kergelt. Edaspidi on kontsertkava koostamisel loodetav tõsisem valik ja just vahetegemine ajaviite- ning lavamuusika pakkumisel, samuti publiku vanusemäärast tulenevaid eri vastuvõtulävesid arvestades. Oldi küll asjalikumad kui kevadisel kontserdil, kuid helitehnikul tuleks üle vaadata helivõimenduse vahetõrke grupi ja naishäälele jaotamisel.

Lõpuloona «Koolipoisi rock» basskitarrist Tõnu Kurmeti poolt laulduna näitas, et eesti lavale tuleb toredasti välja üli kõrge meeshääli, mis välisbiidid moodi läinud (näit. Inglismaalt solist Kenny, grupp «10 c. c.», kes küll 1970. a. nime «Hot Legs» all hoopis basshäält kasutasid meilgi mängitud palaga «Neanderthal Man», ja Ameerikast neegerkoosseisud — «Stylists»). Pala kujunes omamoodi eksperimentideks, kui Ülo Kurmet trummidelt pakkus sooloonumbri ning soolokitarrist Paavu Soots (kes ka vana stiili palu laulab) ennastki jälgi ma kutsus. Ilmselt seekordne naljanumber... «uuel» rock-

◆ Toivo Kurmet ja laulupiigad.

triolt, keda toetavad laulupiigadena Silvi Johanson ja Melike Anijärv.

Muusikasõpradele pakkus õhtu veelgi lisa — pedagoogiline instituut ootas «Ornamendi» kontserdile. Kohe andis tunda aula väiksem mahutavus, sest raske oli kõiki soovijaid vastu võtta. Kuid avapäeval kurvas-tada kedagi ei tahetud, lasti

sisse isegi veel kontserdi vahel ajal... läbi ühe ukse.

Need, kel kannatus jätkus, ei pidanud pettuma. Senikuuldud kontserdist peaksin just seda üheks tugevamaks... kuigi ei leidu vast noorukeid, kel oleks õnnestunud kõiki nende esinemisi jälgida. Neid on 1973. a. augustist, mil kokku tuldi (esimene kontsert oli EÜE Harju piirkonna kokkutulekul Kohilas) antud juba viiekümne ringis. Igati teenakas grupp, kelle kohta aga isalt levisid suve läbi jutud laialiminekust. Siit ka suur rahvatung uste juures.

Gunnar Grapsilt (vokaal ja trummid) sain kinnitust, et 1974. aasta kuulub «Ornamendile», prooviruumides ootab sättemist ports uusi lugusid. Ka Andres Põldroo (soolokitarr) valmistub andma lisa repertuaari.

◆ «EVA»-KLUBI. JUURESOLEV REKLAAMIKUJUNDUS ON PALJUDEL KINDLASTI EELMISEST AASTAST TUTTAV. MUUSIKAT KUULAMA, TANTSIMA JA SILMARINGI LAIENDAMA KUTSUB «EVA» KA TÄNAVU. MÄRGAKEM SIIS TUTTAVAT REKLAAMI!

Tahaks esile tõsta pala «Miks?» (valminud 1974. a. kevadel), mis oma vastuolulise ja psüühiliselt tugeva laenguga annab kõlapinda neljandale instrumendile grupis — see on inimhääli. G. Grapsi hääleline pingeline omandab erilise väljendusjõu kõrgetel toonidel. Kui bel canto eesmärgiks oli näidata hääle voolavust, siis tehnika praegune abi võimaldab esile tuua pisemadki nüansid, kogu väljendusrikkuse.

Tuleb samas lisada, et ühtki muusikastiili ei saa kuulutada ainuvalitsevaks. Kõik ketilülid on tarvilikud. Kas on siis eesti noortemuusikas kõik lüügend lõpuks täitunud? Ammu pole kuulda Peeter Toomat ja tema holalauljate «arsenali» kontserdil, Tartus peeti huvilistele TRÜ klubis konkurss MI-FA 1974. kevadel igatahes maha...

RIHO PAUMANN

VALTER PERTEL - 50

Riikliku Ülikooli õigusteaduskonna lõpetamist töötas V. Pertel vabariigi prokuratuuriorganites. Pedagoogiametis peab V. Pertel juba alates 1959. aastast. Neli aastat töötas ta õppejõuna Tallinna Miilitsa-Erikeskkoolis, 1963. aastast tänaseni TPI-s. Ajalookandidaadi dissertatsiooni kaitses V. Pertel 1972. aastal. Sõbralik ja abivalmis, kohusetruu antud ülesannete täitmisel — sellisena tunnevad tänast juubilarit tema kolleegid ühiskonnateaduste kateedritest, paljud meie instituudi perest.

Dotsendi kt. V. Perteli viljakas tegevus pedagoogina, aktiivne osavõtt õppe-kasvatustööst ja ühiskondlikust tööst on andnud palju üliõpilaste ideelisel kasvatamisel, hea kvalifikatsiooniga, arenemisvõimeliste noorte spetsialistide — tulevaste tootmiskollektiivide juhtide — ettevalmistamisel.

On vaja palju teada ja palju osata, et teisi õpetada. NLKP ajaloo kateedri kollektiiv soovib juubilarile selleks raugematut jõudu, edu ja loominguleide ka edaspidiseks.

50. verstapostini on jõudnud meie lugupeetud kolleeg, NLKP ajaloo kateedri dotsendi kt. VALTER PERTEL.

Juubilar on sündinud 6. septembril 1924. a. Krimmis. Aastatel 1943—1947 teenis ta Nõukogude Armees. Pärast Tartu

AIN RUUVET - 60

Dots. AIN RUUVET kuulub nende, nüüd juba majandusteadlaste vanemasse põlvkonda jõudnud meeste kilda, kelle teadusesse ja kõrgema õppeasutuse õppejõudude perre on kulgenu läbi mitmekülgse ja tõsisel töö kooli.

1933. aastal lõpetas ta Pärnu Gümnaasiumi, kust on tulnud hulk teenekaid kultuuri- ja viisid teadusettevõtjaid. Järgnevad poolteist õppeaastat ETK Ühis-tegevuskoolis (1935—1937) ja 1939. aastal astumine Tartu Ülikooli, et õppida seal töö kõrvalt. Majandusteaduskonna lõpetas juubilar sõjast tingitud vaheaja tõttu täpselt 10 aastat hiljem — 1949. aastal, nüüd juba TPI juures. Kõik need õpinguaastad kulgesid rööbiti pinga töötamisega kiilil kauplusejuhatajana, pearaamatupidajana, revidendina, küll raamatupidamise õpetajana või raamatupidamise eksperdina paljudes ettevõtetes arvestustöö organiseerimisel.

Pärast TPI majandusteaduskonna lõpetamist töötas A. Ruuvet pikemat aega Tartu Põllutööstus- ja Tehases «Võit» pearaamatupidajana, kuni ta kutsuti 1956. aastal raamatupidamise õppejõuks Tartu Riiklikku Ülikooli. 12 aastat TRÜ ja 6 viimast aastat TPI majandusteaduskonna õppejõud — selle aja jooksul on tema käe alt läbi käinud aukartust äratav hulk uusi majandusteadlasi, kes on temalt saanud mitte ainult väärtuslikke teadmisi, vaid ka palju praktilisi kogemusi, mida suudab anda ainult selline õppejõud, kes ise raamatupidajate töö kõiki raskusi ja ohtlikke karisid peensusesi tunneb. Kui marjaks need oskused tegelikult töös ära kuluvad, seda on paljudki lõpetajad taibanud täiel määral alles hilisematel tööaastatel.

Dots. Ruuveti teaduslik töö tugineb tihedale sidemele majanduspraktikaga ja kiindumusele pedagoogiameti vastu. Eritades mitmetes suurtes tööstusettevõtetes progressiivseid raamatupidamismeetodeid, jõudis ta meie vabariigis ühena esimestest veendumusele, et suur-

ettevõtte raamatupidamises võib teha revolutsiooni ainult siis, kui pöörduda elektronarvutite kasutamise poole. Huvist elektronarvutite rakendamise vastu kasvas välja 1967. aastal kaitsitud kandidaadiväitekirja, mis oli esimesi põhjalikumaid uurimusi raamatupidamise reorganiseerimisest vastavalt arvutite rakendamise spetsiifikale. Pedagoogikutsumus on ajendanud teda kirjutama mitmeid õpikuid, mida kasutatakse kaspeamise või täiendava õppelektüürina meie vabariigi kõigis kolmes majandusteaduskonnas.

Kui kõigele sellele lisada veel ühiskondlik töö (innukas ametiühingutegegelane, vastastikuse abistamise kassa juhataja, rahvakontrolligrupi juhataja liige jne.) ja hobid (fotoasjandus ja laevareisid), siis lisanduvad needki mõne joone juubilarit portreele. Pärts täielikuks seega ei kujune, kõnelda tuleks veel loomupärasest seltskondlikkusest ja seltskonna-armsusest, arenenud kirjandushuvist ja peenest kunstimaitsesest ja veel paljust muust.

KOLLEGIID.

PEOTUNNE...

tuli avaballil 6. septembril «Virmaliste» lähedast rockist, kuid ega nad unustanud ka helilähingelisi «daame», kõrvu jäi «Aprés toi» 1972 Eurovision'ist jne...

Teine saal ja TPI grupp «Incognito» rahuldus hard-rocki sõpru. Tantsusaalis sai nautida muusikat, mis on käe lahti mänginud kõigil eesti gruppidel. Ei saa ju luua midagi uut õhust, vaid tuleb läbi teha meisterlikkuse kool, proovides jõudu ülemaailmselt tunnustatud ansambli loomingu-ga. Nii leidsid ka need, kelle lemmikuks grupid «Deep Purple», «Led Zeppelin», «Emerson, Lake & Palmer», rahuldust muusikajanel.

Eriti pala «White Room» (Cream), kus soolokitarrist Sulev Kuusik ja vokalist Riho Kuub kutsusid jälgima, improviseerides omavahelist dialoogivestlust. Kui trummide taha asus külalisena G. Graps hetkeks asendama Andrus Kers-tenbecki, kuulsime toredaid blues-variantioone. Bassikitarrist Marius Sagadi aitas «Ornamendi» esitusest tuttava Maxalli pala «Bear» toredasti ära laulda. Ansambel on võime-line avardama oma mängu väljaspoole õpitut-tuntud palasid, tunneb esmase koosmängu lihtsaid, samas aga nõudlikke tagasisidemeid. Orelil täidab helitausta Priit Poom — kokku saimegi arenguvõimelise grupi «Incognito».

Uudismuusika valgustamiseks astuü peagi TPI üliõpilaste ette ka diskoklubi, ajendatult õige tee otsingust muusika propageerimisel. Eks TRÜ stereoklubi kolmeaastane tegevus näita, et see teegi tasub Tallinnas läbi proovida... alles nüüd? Mis plaanis? Heliplaadi autoriõhtud, kohtumised vabariigi noorte muusikameestega ja heliloojatega «Eva» klubis kohvitasid taga. Lahke lubadusega edaspidi muuta ka TPI tudengite tantsuõhtute korraldamine kordki kvartalis regulaarseks, jääme kõik rahule. Lõpuks siis leiti väljapääs lepingute sõlmimises teiste asutuste klubidega. Vaatame reklaami, kuhu minna meelt lahutama.

H. UMA

SPORDIHUVILISED!

Alljärgnevalt teatab TPI Spordiklubi mõningate spordialade sektiioonide treeningtundide kohad ja ajad.

Batuudihüpped.

53. keskkooli võimlas Sütiste tee 42. Esmasp., kolmap., reede 21.00—22.30. Juhendav õppejõud A. Rõbakov.

Kergejõustik.

TPI staadionil. Esmasp., kolmap., reede 17.00—18.30. Juhendavad õppejõud T. Tarve ja R. Vipper.

Poks.

VSÜ «Kalev» raskejõustiku majas Rataskaevu 15. Esmasp., kolmap., reede 19.30—21.00. Õppejõud V. Zubairov.

Sportvõimlemine.

«TR» spordihoones Tuvi 12. Esmasp., neljap., 19.30—21.00. Kolmap., 19.00—20.30. Õppejõud S. Bazanova ja A. Tšesnokov.

Suusatamine.

TPI staadionil. Esmasp., neljap., 16.00—18.15. Õppejõud A. Nurme ja A. Kreinin.

Tõstmine.

TPI tõstesaalil Akadeemia tee 5. Esmasp., kolmap., reede 17.30—19.00. Õppejõud O. Kulderknup.

Vabamaadlus.

VSÜ «Kalev» raskejõustiku majas Rataskaevu 15. Esmasp., kolmap., reede 17.00—18.30. Õppejõud A. Mõttus.

Värvipall.

TPI kilehallis. Teisip., neljap., 20.00—21.30. Õppejõud P. Jakkovlev.

Peale nimetatute tegutsevad meil veel järgmised sektiioonid: allveesport, jalgpall, jalgrattasport, klassikaline maadlus, korvpall, laskmine, lauatennis, male, mäesuusatamine, orienteerumine, rühmvõimlemine, sulgpall, tennis, ujumine, vehklemine, võrkpall. Nende sektiioonide treeningukohad ja -ajad teatame täiendavalt.

Asjast huvitatud saavad lähemaid teateid TPI Spordiklubist Akadeemia tee 7, ruum 116.

TPI SPORDIKLUBI

● Selle pildi tegi meie fotograaf Peeter Raukas Harju rajooni Alavere sovhoosis augustikuu lõpppäevil. Nimelt olid 10 meie teenistajat augustis Alaveres tööl — Vladimir Strellov majandusteaduskonnast, Linda Golk filosoofia kateedrist, Peeter Park ehitusteaduskonnast, Ine Leinuste raamatukogust, Jüri Loosalu elektro-energeetikateaduskonnast, Merike Alber keemiateaduskonnast, Olev Ait arvutuskeskusest, Edgar Vetkas mehaanika-teaduskonnast ja Ants Kallasmaa keemiateaduskonnast.

ik * ik * ik

VÕIMALUSED

- ⊙ avardada oma silmaringi
- ⊙ saada juurde palju sõpru teistes linnades ja riikides, vadata ise oma silmaga üle need linnad ja riigid
- ⊙ vene keele ning võõrkeelte passiivselt päheajamiselt minna üle nende aktiivsele kasutamisele
- ⊙ veeta meeldivad õhtud toredas seltskonnas

KOHUSTUSED

- ⊙ kohtumisõhtute, laagrite ja muu meeldiva kõrval külastada ka koosolekuid
 - ⊙ kui on vaja, siis allutada isiklikud huvid ühiskonna omandele
 - ⊙ teha tööd, mis arendab suhtlemis- ja organiseerimisoskust
 - ⊙ vastutada
- Kõiki, keda huvitab saamise pool ja ei kohuta andmine, ootame TPI interklubisse. Et kinnistada tekkinud soovi, juurde saada informatsiooni ja kirja panna oma nimi, selleks astuge läbi TPI komsomolikomiteest A-II 129. Ootame teid
16. sept. kell 15.30—16.00
17. sept. kell 9.30—10.00
18. sept. kell 9.30—10.00 15.30—16.00
19. sept. kell 9.30—10.00
20. sept. kell 15.30—16.00

INTERKLUBI JUHATUS

Tantsuklubi

TPI õppejõudude-teenistujate tantsuklubi «SENIOR» hooaja avakokkutulek toimub kolmapäeval, 18. septembril 51. keskkooli aulal. Algus kell 19.00. Uute liikmete registreerimine kohapeal. Juhendab J. Papstel.

KLUBI JUHATUS

Vastutava toimetaja aset.
M. RANDVEER

«Таллинский политехник», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk 40/42.

Hind 2 kop.

MB-06690

Tellimise nr. 1645

Toimetuse aadress: Tallinn, Ehitajate tee 5. TPI, 5. korpus, tuba 410. Tel. 532-723.